

A döntések közlése. A semmisség.
A hatósági szerződés és az egyezség.
A hatósági igazolvány és bizonyítvány.
A hatósági ellenőrzés

A döntések közlése - általános szabályok

A hatóság döntése joghatás kiváltásra akkor alkalmas, ha azt megfelelően közölték az érintettekkel.

A határozatot közölni kell

- az ügyféllel,
- azzal, akire nézve az jogot vagy kötelezettséget állapít meg,
- a szakhatósággal,
- (- a jogszabályban meghatározott más hatósággal, állami szervvel).

A végzést közölni kell:

- azzal, akire nézve az jogot / kötelezettséget állapít meg, illetve jogi helyzetét közvetlenül érinti.

A közlés napja

A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt:

- postai úton kézbesítették,
- írásban vagy szóban vagy távközlési eszköz útján, illetve elektronikus úton közölték (visszaigazolás!),
- hirdetmény útján: a kifüggesztését követő tizenötödik napon kell közölni tekinteni.

A döntések közlése postai kézbesítés útján

Főszabály: Postai úton történő kézbesítés esetén a döntést hivatalos iratként kell feladni és kézbesíteni.

Átvételre jogosultak köre - vezető, meghatalmazott, helyettes átvevő, közvetett kézbesítő

A sikertelen postai kézbesítés esetei:

- a) „Átvételt megtagadta“: aznap kézbesített
- b) „Nem kereste“: második kísérlet utáni 5. nap
- c) „Címzett meghalt“: nincs kézbesítve
- d) „Címzett ismeretlen helyre költözött“: második kísérlet utáni 5. nap

A döntések közlése hirdetményi úton. Közhírré tétel

Hirdetményi közlés esetkörei:

- I. Ha az ügyfél lakcíme / székhelye ismeretlen.
- II. Ha a kézbesítés egyéb elháríthatatlan okból csak így lehetséges, vagy más megoldás eleve eredménytelen.
- III. Ha törvény vagy kormányrendelet előírja.

Hirdetményi közlés tartalma: napja, hatóság, ügy tárgya, ügyfél stb.

Közhírré tétel: mint hirdetmény, de döntés rendelkező része és kivonata is, ha:

- I. több mint 50 vagy ismeretlen számú ügyfél,
- II. törvény vagy kormányrendelet előírja,
- III. közérdekű kereset, kár, közrend stb.

Kézbesítési megbízott és ügygondnok

■ Kézbesítési meghatalmazott:

- magyarországi lakcím/székhely hiányában,
 - ha nincs képviselője,
 - ha nincs helye elektronikus kapcsolattartásnak,
- az ügyfél megnevezheti a kézbesítési megbízottat, aki a döntéseket és iratokat átveszi és továbbítja (15 napon közölt!).

■ Kézbesítési ügygondnok:

a hatóság a döntés közlésének megkísérlése érdekében kézbesítési ügygondnokot rendelhet ki, ha

- hirdetményi kézbesítésnek lenne helye, és
- a döntés kötelezettséget állapít meg vagy alapvető jogot korlátoz/von el.

Közlés szóban, távközlési eszközzel, elektronikusan

- Szóbeli közlés: a jelen levő ügyféllel, ha jogszabály nem zárja ki.
- Távbeszélőn történő közlés: életveszéllyel / súlyos kárral fenyegető helyzet esetén, de írásban is!
- Elektronikus dokumentum formájában:
 - ha biztonságos szolgáltatás: mintha írásbeli lenne,
 - elektronikus levélben az ügyfél kérelmére (csak tájékoztatás céljából)

Törvénysértés az eljárásban. A semmisség

Az eljárás során elkövetett törvénysértés:

- a) anyagi jogszabály megsértése = érdemben hibás döntés, általában orvosolható, ha az új döntéshez szükséges feltételek rendelkezésre állnak.
- b) eljárási jogszabály megsértése = a hatóság helytelen eljárása, tekintet nélkül az anyagi jogi megítélésre.
- Relatív eljárási hiba: kisebbsúlyú
 - orvosolható, ha nem hatott ki,
 - nem orvosolható, ha kihatott az ügy érdemére.
 - Abszolút eljárási hiba: súlyos, a közigazgatási hatósági ügy érdemét érinti, ezért soha nem orvosolható, a döntést meg kell semmisíteni (123. §).

A semmisségi okok

Dogmatikai csoportosításuk:

- Fórumhibák
- Kriminalitás
- Ignorantia curiae
- Ügyfél mellőzése az eljárásból (?)
- Más törvény rendelkezése

A fórumhibák lényege: a törvényes hatóság hiánya.

a) Ákr. 123. § (1) bek. a) pontja:

- (- magyar hatóság joghatósága kizárt, ezt az Ákr. a hatáskör hiányába beleérti)
- a hatóság hatáskör hiányában járt el (kivéve: ideiglenes intézkedés).

b) Ákr. 123. § (1) bek. b) pontja: a döntést szakhatóság megkeresésének nélkül, vagy állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták.

c) Ákr. 123. § (1) bek. c) pontja a döntést hozó testületi szerv nem volt határozatképes ill. nem volt meg a döntéshez szükséges szavazati arány.

Kriminalitás: a döntést bűncselekmény befolyásolta

- Ákr. 123. § (1) bek. d) és e) pontjai
- nincs bűnösséget megállapító bírósági ítélet
- eredményes vádhalasztás

Ignorantia curiae: a közigazgatási bíróság döntésének figyelmen kívül hagyása

- Ákr. 123. § (1) bek. f) pontja: a közigazgatási bíróság döntése a közigazgatási hatóságra (is)kötelező

(?) Ügyfél mellőzése: az eljárásba további ügyfél bevonásának lett volna helye - Ákr. 123. § (1) bek. g)

Más törvényben megállapított súlyos eljárási hiba:
- Ákr. 123. § (1) bek. g) pontja.

A semmisségi okok jogkövetkezménye

A semmisségi ok jogkövetkezménye a döntés megsemmi- sítése, kivételek:

- közigazgatási bíróság már felülbírálta,
- szakhatóság utólagosan hozzájárult a döntéshez
- időmúlás:
 - a) Jogerőre emelkedésétől számított 3 éven belül: minden korlátozás nélkül,
 - túl: csak, ha a megsemmisítés nem sért jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat.

b) Jogerőre emelkedésétől számított 5 éven belül: a kötelezettséget megállapító döntés, de jóhiszemű joggyakorlás.

c) Időbeni korlát nélkül: ha a döntés tartalmát bűncselekmény befolyásolta, de jóhiszemű joggyakorlás.

- A hatóság döntését megsemmisítő hatósági határozattal szemben jogorvoslatnak van helye, de ha végzéssel semmisíti meg és utasítja új eljárásra a semmis határozatot hozó szervet, a végzés ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak.

- A hatóság döntésének megsemmisítése esetén rendelkezni kell a járulékos kérdésekről:
 - a kialakult helyzet rendezése
 - költségtérítés
 - a járulékos kérdések rendezéséről szóló határozattal szemben jogorvoslatnak van helye.

- Ha a megsemmisítő döntést jogorvoslattal megtámadják, akkor a járulékos kérdéseket rendező eljárást fel kell függeszteni.

A semmisség és az időmúlás

Figyelembe vehető semmisségi ok

Bármelyik (fórumhiba, kriminalitás, ignorantia curiae)	Bármelyik (fórumhiba, kriminalitás, ignorantia curiae)	Csak kriminalitás
--	--	------------------------------------

Határozat (jogerős) 3 év 5 év

Egyéb feltétel

Nincs	Ha nem sért jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot (joghátrányt: mindig, nem jóhiszemű: mindig)	Ha nem sért jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot (joghátrányt: mindig, nem jóhiszemű: mindig)
-------	--	--

A hatósági szerződés

Létrejötté:

- a) jogszabály kifejezetten lehetővé teszi, vagy előírja, az ügynek
- b) a közérdek és,
- c) az ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében
- d) írásban, határozathozatal helyett.

Tartalma: az ügyfél olyan kötelezettséget is vállalhat, amelyre egyébként nem lenne kötelezhető.

Közlése: ellenérdekelt ügyfelekkel is, módosítás/per.

Módosítás: lehet, de meghiúsulása: közigazgatási bíróság.

Ügyfél szerződésszegése: kikényszerítés (végrehajtás).

Hatóság szerződésszegése: közigazgatási bíróság

Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás

Nem alakszerű,

sajátos szabályok szerint és

sajátos formában meghozott

h a t á r o z a t

- a hatósági bizonyítvány,
- a hatósági igazolvány és
- a hatósági nyilvántartásba történő bejegyzést.

A hatósági bizonyítvány és igazolvány

A hatóság az ügyfél kérelmére (tény, állapot vagy egyéb)

- adat igazolására
- felhasználás céljának megjelölésével

hatósági bizonyítványt ad ki.

A nyilvántartásról készült másolat hatósági bizonyítvány.

Kiadásának megtagadása:

- kiadása jogszabályba ütközik,
- az igazolni kívánt adatról a hatóságnak nem tud,
- az ügyfél valótlan tény igazolását kéri.

Az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására jogszabály kifejezett rendelkezése alapján (adattartalom is) hatósági igazolvány állítható ki. A benne foglalt adatokat nem kell más módon igazolni.

A hatósági bizonyítvány és igazolvány közokirat: valódiság vélelme.

A hatósági nyilvántartás

A hatóság a jogszabályban meghatározott adatokat tartja nyilván az általa vezetett hatósági nyilvántartásban. Célja:

- jog/kötelezettség alakítása,
- az érintett adat közhiteles bizonyítása.

Ha törvény másként nem rendelkezik: közhiteles (ellenkező bizonyításig; aki ebben bízva szerez jogot: jóhiszemű).

Típusai:

- nyitott, részben nyitott, zárt,
- jogi hatás alapján: konstitutív vagy deklaratív.

A hatósági ellenőrzés

A hatósági ellenőrzés és a jogérvényesülés: kétféle szabályozás

- Önkéntes jogkövetéssel megvalósuló jogérvényesülés (ex lege, nincs közigazgatási ügy):
 - külső vizsgálattal megvalósuló ellenőrzés: hatósági típusú jogviszony nem jön létre,
 - helyszíni ellenőrzés nélkül megvalósuló ellenőrzés: sajátos hatósági ellenőrzési jogviszony,
 - helyszíni ellenőrzés: sajátos hatósági (helyszíni) ellenőrzési jogviszony,
 - hatósági ellenőrzés : hatósági ellenőrzési jogviszony.
- Jogalkalmazás útján megvalósuló jogérvényesülés: általános szabályok alkalmazása - közigazgatási ügy elintézése.

A hatósági ellenőrzés tárgya:

- 1) Önkéntes jogkövetés: jogszabályok betartása.
- 2) Meghozott hatósági döntések teljesítése
 - Elsősorban: anyagi jogi hatású (jogot vagy kötelezettséget megállapító) hatósági határozatok.
 - Kivételesen: eljárási típusú döntések (végzések), pl.:
 - az eljárási bírságot kiszabó,
 - pénzegyenérték megfizetését elrendelő,
 - költségek viselésére kötelező.

A hatósági ellenőrzés célja:

- a) Jogsértések megelőzése,
- b) jogsértések feltárása,
- c) információszerzés.

A hatósági eljárás megindítása:

- fő szabályként hivatalból, de
- az ügyfél is kérheti (kivételek).

A hatósági ellenőrzés alapvető módszerei:

- adatszolgáltatásra kötelezés,
- a hatóság székhelyén végzett ellenőrzés,
- helyszíni ellenőrzés.

A hatósági ellenőrzési cselekmények természete:

- a) Nem jogi hatású, tényleges ellenőrzési cselekmények (döntést nem igénylő, megalapozott tényfeltárást szolgáló).
- b) Jogi hatású, aktusok.

A hatósági ellenőrzés lezárása:

- intézkedés nélküli lezárás (helyszíni),
- tapasztalatok jegyzőkönyvbe foglalása,
- jogsértés: hatósági eljárás megindítása,
- jogsértés: más hatóság eljárásának kezdeményezése.

Bírságolási eljárás: Ákr. nem szabályozza, mert anyagi jogi!

A Ket. szerinti szabályai:

- Időbeni korlát: hatóság tudomására jutásától számított egy év, vagy az elkövetéstől számított öt év.
- Helyszíni bírságolás alkalmazási feltételei:
 - ha jogszabály lehetővé teszi,
 - ha az ügyfél a jogsértést elismeri (nincs jogorvoslat!).
